

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Ενίσχυση και ανάπτυξη της κινηματογραφικής τέχνης

α) Το ζήτημα το οποίο πρόκειται να ρυθμιστεί:

Θέσπιση νέου θεσμικού πλαισίου κινηματογραφικής πολιτικής

β) Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα

Ο Νόμος 1579/1986, γνωστός και ως «νόμος της Μελίνας» προσέφερε εξαιρετικά σημαντική υπηρεσία στην κινηματογραφική κοινότητα, ακολουθώντας τις κοινωνικές ανάγκες της εποχής. Είκοσι τέσσερα χρόνια μετά όμως, είναι επιτακτική η ανάγκη συνολικής επανεξέτασης του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, ιδίως για τους εξής λόγους:

Τα τελευταία χρόνια, λόγω της άνθισης των ψηφιακών τεχνολογιών, σημειώθηκε ριζική αλλαγή όλης της παραγωγικής αλυσίδας. Το κόστος που αφορούσε τις ανελαστικές δαπάνες παραγωγής μειώθηκε και κατά συνέπεια οι παραγωγικές δυνατότητες αυξήθηκαν. Όμως, η έλλειψη πόρων και οι θεσμικές αγκυλώσεις εμποδίζουν την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των δυνάμεων που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν μέσα στο νέο σκηνικό που διαμορφώθηκε.

Παράλληλα, με την εξέλιξη της τεχνολογίας πολλαπλασιάστηκαν οι τρόποι χρήσης και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών έργων (internet, IPTV, streaming media, κινητή τηλεφωνία), ενώ η άνθηση των πολύ-κινηματογράφων και των μεγάλων εταιριών διανομής έφερε σημαντικές ανατροπές που διαμορφώνουν μια πολύ διαφορετική πραγματικότητα για την ελληνική κινηματογραφία.

Ακόμα, οι εξελίξεις στο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον δημιουργούν την ανάγκη εναρμόνισης και συμμετοχής της ελληνικής

κινηματογραφίας στα νέα ευρωπαϊκά δεδομένα. Η Ελλάδα είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ενίσχυσης Ευρωπαϊκών Συμπαγωγών και συμμετέχει στο Media Programme. Πρόκειται για οργανισμούς που ενισχύουν τις ευρωπαϊκές συμπαγωγές και την εξωστρέφεια σε ευρείες γεωγραφικές περιοχές. Η αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων προϋποθέτει **την ύπαρξη και την ανάπτυξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων οπτικοακουστικής παραγωγής με την τεχνογνωσία, την εξωστρέφεια και την κεφαλαιακή και επιχειρησιακή επάρκεια να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των οργανισμών αυτών.**

Σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των θεσμών μέσα από τους οποίους γινόταν η άσκηση κινηματογραφικής πολιτικής, το πνεύμα συλλογικής συν-διαχείρισης που είχε καλλιεργηθεί λόγω της ισχύουσας δομής των φορέων κινηματογραφικής πολιτικής οδήγησε σε συστημική αποτυχία.

Εξάλλου, πρέπει να αντιμετωπιστούν χρόνια προβλήματα του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που σχετίζονται είτε με εγγενείς αδυναμίες και ελλείψεις, είτε με την πλημμελή εφαρμογή του. Είναι χαρακτηριστικό το ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν μέτρα που θα ήταν ιδιαίτερα ευεργετικά για την κινηματογραφία, όπως η επιστροφή του ειδικού φόρου στους παραγωγούς και η διάθεση του 1,5% του κύκλου εργασιών των τηλεοπτικών καναλιών για την κινηματογραφική παραγωγή.

γ) Οι στόχοι της νομοθετικής πρωτοβουλίας

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο επιχειρείται μια συνολική παρέμβαση που θα αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα που αναφέρθηκαν μέσα από το πρίσμα της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της αποτελεσματικότητας. Βασικοί στόχοι είναι:

- η ενίσχυση των νέων δημιουργών
- η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- η αύξηση των επενδύσεων στην κινηματογραφική παραγωγή
- η προσέλκυση ξένων παραγωγών και συμπαγωγών
- η αύξηση της εξωστρέφειας μέσα από την εξαγωγιμότητα της ελληνικής παραγωγής.

- η διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη λειτουργία των κρατικών φορέων υλοποίησης της κινηματογραφικής πολιτικής (ΕΚΚ, Φεστιβάλ Κιν/φου Θεσ/νίκης)

δ) Οι στρατηγικές επιλογές για την επίτευξη των στόχων της νομοθετικής πρωτοβουλίας

Κεντρική στρατηγική επιλογή είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για τη λειτουργική και οικονομική αναβάθμιση των μικρών και μεσαίων εταιρειών παραγωγής. Είναι η ενδεδειγμένη λογική για τη βελτίωση της εγχώριας παραγωγής αλλά και τη δημιουργία ενός πλέγματος παροχής υπηρεσιών με την απαραίτητη ποιότητα και το κατάλληλο εύρος και εξειδίκευση για την προσέλκυση και την εξυπηρέτηση ξένων παραγωγών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η δημιουργία πολλαπλών πηγών χρηματοδότησης μέσα από την αύξηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης, τη στήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην κινηματογραφική παραγωγή, τον εξορθολογισμό του πλαισίου της κρατικής χρηματοδότησης και την απλούστευση των διαδικασιών ξεπερνώντας τη σημερινή γραφειοκρατία.

Βασικά μέσα για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η **συνολική αναμόρφωση του πλαισίου ενισχύσεων από τον ειδικό φόρο, η αναμόρφωση του πλαισίου για την εφαρμογή του 1.5% και η αναδιάρθρωση των δημοσίων οργανισμών μέσα από τους οποίους χρηματοδοτούνται τόσο η παραγωγή (Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου) όσο και η προβολή των ελληνικών ταινιών (Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης).**

Οι επιμέρους στρατηγικές επιλογές καθορίζονται ακολούθως:

- η απλοποίηση της διαδικασίας ενίσχυσης των εταιρειών παραγωγής από τα έσοδα του ειδικού φόρου. Είναι αξιοσημείωτο, ότι στην πράξη και συστηματικά, οι εταιρείες παραγωγής δεν εισέπρατταν ποτέ αυτά τα χρήματα, τα οποία σύμφωνα με τη νομοθεσία δικαιούνταν, λόγω γραφειοκρατικών αναχωμάτων.

- Η συνολική αναμόρφωση του πλαισίου ενισχύσεων από τα έσοδα του ειδικού φόρου. Αντικαθίσταται το ισχύον πλαίσιο με ένα νέο αντικειμενικό,

αυτόματο σύστημα απόδοσης των ενισχύσεων. Έγιναν οι εξής στρατηγικές επιλογές:

α) **υψηλότερη ενίσχυση για τις ταινίες που πραγματοποιούν μέχρι 50.000 εισιτήρια,**

β) εφαρμογή αντίστροφης κλίμακας,

γ) σύνδεση της παραγωγής με την αίθουσα μέσα από το μηχανισμό επιστροφής φόρου. Ακόμα, η δέσμευση ποσοστού 1.5% επί των εσόδων από την κύρια δραστηριότητα των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβελείας, για την ενίσχυση της κινηματογραφικής παραγωγής με κριτήρια που εναπόκεινται στην επιλογή των ιδίων των τηλεοπτικών σταθμών θα έχει πολλαπλές ευεργετικές συνέπειες: α) την αύξηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης που θα κατευθυνθεί προς την κινηματογραφική παραγωγή β) την πολυφωνία στη χρηματοδότηση.

Επιπλέον, η συνολική αναμόρφωση των δημοσίων οργανισμών μέσα από τους οποίους διοχετεύεται η κρατική χρηματοδότηση προς τον κινηματογράφο, θα έχει ως συνέπεια την οικονομική ενίσχυση της παραγωγής. **Ενδεικτικά αναφέρεται η αύξηση του ποσού από τα έσοδα του ειδικού φόρου που θα κατευθύνεται προς το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου. Επίσης η συστήνονται τα Hellenic Film Commission και Thessaloniki Film Commission, με στόχο την άσκηση της πολιτικής και τη διαχείριση του πλαισίου αντισταθμιστικών οφελών με σκοπό την προσέλκυση των ξένων παραγωγών.**

Το πλαίσιο αυτό θα λειτουργήσει οριζόντια, συνδυαστικά και πολλαπλασιαστικά με την παροχή φορολογικών κινήτρων για την κινηματογραφική παραγωγή στη χώρα μας.

Αίρονται γραφειοκρατικοί περιορισμοί για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού.

ε) Τα διαθέσιμα θεσμικά, οργανωτικά, υλικά ή δημοσιονομικά μέσα

Τα διαθέσιμα θεσμικά μέσα είναι οι εποπτευόμενοι οργανισμοί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται, το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου

Θεσσαλονίκης, το Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο, η ΕΡΤ ΑΕ., ο ΕΟΤ καθώς και η Διεύθυνση Κινηματογράφου και Οπτικοακουστικών Μέσων. Δεν ιδρύονται νέοι οργανισμοί, αντίθετα καταργούνται άλλα επιμέρους όργανα άσκησης κινηματογραφικής πολιτικής, όπως το συμβούλιο κινηματογραφίας και ο ειδικός σύμβουλος κινηματογραφίας.

Σε ό,τι αφορά τα οργανωτικά μέσα οργανωτικά, προτείνονται αλλαγές στους οργανισμούς με άξονες:

Α) Τη διαφάνεια και την αξιοπιστία, την αποτελεσματικότερη διαχείριση του δημοσίου χρήματος και την τακτική λογοδοσία των οργάνων διοίκησης των οργανισμών

Β) Τη μεγαλύτερη ευελιξία των οργανισμών: λιγότερα όργανα διοίκησης, περισσότερο συνεκτικά, απλούστευση και επιτάχυνση διαδικασιών, σαφής εσωτερική κατανομή αρμοδιοτήτων

Γ) Τη ορθολογικότερη λειτουργία των οργάνων διοίκησης. Ξεκάθαρος ο ρόλος κάθε οργάνου: ελεγκτικός για το Δ.Σ., εισηγητικός-εκτελεστικός για τον Γενικό Διευθυντή.

Δ) Τον περιορισμό των φαινομένων «παραγοντισμού» και διασποράς της ευθύνης στη λήψη αποφάσεων

Σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά μέσα, αυτά συνίστανται στον ειδικό φόρο επί των εισιτηρίων και την οικονομική συνεισφορά των τηλεοπτικών σταθμών και των παρόχων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Τα μέτρα αυτά εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο το οποίο συμπληρώνεται με τα φορολογικά κίνητρα για την παραγωγή κινηματογραφικής ταινίας, τα οποία συμπεριλήφθησαν στο φορολογικό νομοσχέδιο.

Ζ) Ιεράρχηση των στρατηγικών επιλογών βάσει των διαθέσιμων μέσων για την επίτευξη των στόχων:

1. Εξυγίανση θεσμικού πλαισίου
2. Επιστροφή φόρου στους παραγωγούς
3. Φορολογικά κίνητρα (αναπόσπαστος παράγοντας της νέας οικονομίας του κινηματογράφου)
4. Συμμετοχή τηλεοπτικών σταθμών παρόχων υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας στην κινηματογραφική βιομηχανία

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι τα επιμέρους μέτρα δημιουργούν ένα συνολικό πλέγμα για την ομαλή εξέλιξη από τη σημερινή κατάσταση σε μία σταθερή κινηματογραφική «βιοτεχνία».